

912) נקראו לתל-אביב, נפגשו עם ח"כ מרכזי נמיר, סיפרו לו ולחברים אחרים של מרכז מפא"י על השתלטות כת חושי-אלמוג על סניף-המפלגה החיפאי, ביקשו תמיכה.

התמיכה לא ניתנה: אנשי המרכז ידעו כי ביג"י, עומד מאחורי אבא חושי כחומה בצורה, לא רצו להרגיז את הארי משה-נוח, השלושה חזרו לעירם, הכינו מהלומת נגד: הם פנו אל הממונה על המחוז, ביקשו רשיון לעריכת אסיפה ציבורית והפגנה נגד הדיקטטורה בחיפה.

סכנת הוצאת המרד לרחובות העיר עזרה את חושי לפעולה מהירה: הוא שלח פקיד לביתו של שלום מחרוז, הזמין את המתמרדים לסדר, הציע לכרות ברית-שלום. תשובת השלושה: "נתפייס רק אם תקבלו את תנאינו". התנאים:

● החזרת השלישה לשורות מפא"י, ללא תנאים.

● קביעת תאריך-בחירות לחודש ומועצת עובדי עיריית חיפה, תוך שלושה שבועות.

● פטילת מועצת תא-העובדים, שנבחרה על-ידי אלמוג, ועריכת בחירות חשאיות, בקלפי שתבידק על-ידי אנשים מהימנים.

אבא חושי קיבל את התנאים. גם לשכת מפא"י בחיפה הסכימה. אולם כל אישור בכחב טרם הגיע לידי המורדים. השלישה התכוננה לפעולות נוספות, עד אשר תטוהר האוירה.

סכסוכים

קובלן מול קובלן

יש שחושבים את הסופר העברי לגמל, אשר נזה לרכב עליה, אמר יגאל (קובלן) מוסינזון, שעה שעייבב התיאטרון הקאמרי השלום של 2800 ל"י — יתרת שכר-הסופרים עבור הצגת מחזהו קובלן. היה זה הקש ששבר את גבי-הגמל: בשבוע שעבר הגיש הסופר בקשה לצרמיניעה נגד הצגת המחזה, עד אשר יחוסל החוב. השופט יוסף למ סרב לתת את הצו, ביקש לשמוע את טענות שני הצדדים.

מה הבכי? בקשת מוסינזון הרגיזה יותר מכל את השחקן יוסף (קובלן) ידן. אמר הוא: "אין אנו מתחמקים מלשלם למוסינזון את המגיע לו. רק ביקשנו לחסל את החוב בתשלומים חודשיים. ובכלל, מה הבכי? הוא כבר קיבל 4500 לירות עבור 150 ההצגות של המחזה. הוא קיבל תשלום, אשר כמותו לא קיבל שום סופר ישראלי: 5% מן ההכנסות ברוטו". הוא קיבל גם 2000 לירות כמקדמה על הסרט קובלן, אשר תתחיל בקרוב.

התרגש ידן: "אולם לא זה הדבר ש" מרגיז אותי. מרגיז יותר מכל היחס שלו. גמלנו עם מוסינזון. לא נציג עוד שום מחזה שלו.

הפרשה הסתיימה עוד בטרם הגיעה לי- שלב של דיון משפטי: השבוע קיבל מוסינזון שלוש המחאות לתאריכים שונים, "בדיוק כמו שביקשתי". הסופר היה במצב-רוח מריר מם: הוא עמד לקבל, באותו יום, המחאה נוספת על 800 לירות, כפרס על מחזהו החדש, קמביזט*, שהוא מתכוון להציג ב" הבימה.

כל ישראל

להרמת קרן המצוץ

משרד-הבריאות הגיש למשרד הדתות הצעה לפיה יעברו מוהלים קורסים ללימוד מקצועים, על הבעיות הרפואיות והדתיות הכרוכות בו, ולאחר מכן יעמדו בבחינות מתאימות.

זמרת האוז

בסכמו את הישגי הזמריה ראשונה ש" נערכה לפני שנתיים, מסר המנהל הכללי של חברת הזמר אברהם צבי פרופס כי כתוצאה ממנה נשארו בישראל 80 מזמרים שלא חזרו לארצות מוצאם בניגוד לתוכנית תם הקודמת, וכי תשעה מהם באו בישראל בכרית-הנישואים.

* התשלום המקובל: 3%.

** שזכה מיד בפי ההומור העממי לכינוי החדש: "קס"ביזנט".

נרדמה. היא היתה לבושה חצאית שחורה, חולצה לבנה, גרביים ונעליים שחורות. את דויד ראיתי עומד מאחורי הדלת שמובילה למרפסת, ומסתכל למטה דרך החריצים של התריס הסגור. ניגשתי אליו ונתתי לו מכה בגב. הוא התנדנד, ורק אז היבנתני שהוא תלוי על ההו.

קפצתי אל אישתי, וראיתי מגבת-מטבח

קראי מוראד

להיתלות מותר, להתחתן אסור

מסביב לצווארה. עיניה היו סגורות (בוודאי הוא סגר אותן). אני חושב שצחקתי. באו אנשים. רצתי לתחת הטכסי הקרובה ביותר, טילפנתי למשרה וחזרתי. כעבור כמה רגעים באו שוטרים, מדדו ורשמו. אותי לקחו לתחת המשטרה, ושם מסרתי הצ'רה.

הייתי פושע מועד, ובתחילה חשבה ה- משטרה שיש לי יד בדבר. אבל העובדות דיברו בעד עצמן. חזרתי הביתה, אל ה- ילדים. סיפרתי להם כי אמא חולה ולקחו אותה לבית-החולים.

זה התחיל מזמן. על זה שאשתי נפ- גשת עם דויד רוזנבאום ידעתי מומן. זה התחיל לפני הרבה זמן, כשהייתי בבית- חולים לחולי-שחפת. הם ניפגשו על שפת- הים. הוא נמשך אליה ולא רצה לעזוב אותה. הוא ידע שאני חולה ושכיליתי פעמים רבות בבתי-סוהר ורצה להשפיע עליה לעזוב אותי. אשתי סירבה: "אני אם לשני ילדים".

אפילו לאחר שחזרתי מבית-החולים המ- שיך רוזנבאום למשוך אותה. הוא היה בא אלנו בלי בושה והיה קונה לילדים דברים, אשר אני לא יכולתי להרשות לעצמי לקנות להם. אף על פי שכל מחשבותי היו נתו- נות לילדים.

טוב שהוא התאבד. גם לגנוב הת- חלתי כדי לתת להם לחם. קודם לכן עבדתי ביציקה ובכבישים, אף על פי שהיה לי שטף-ידם. משך חודשים לא קיבלתי תש- לום, והילדים רעבו ללחם. רציתי למכור את כרטיס-העבודה, אך המכולת לא רצתה לקנות אותו. אז הלכתי לגנוב.

באותו זמן היה נדמה לי כי הגניבה היא פתרון לבעיה שלי. כעת אני יודע שעשיתי שגיאה איומה. לולא גנבתי וישבתי בבית הסוהר, לא היתה אשתי מתקשרת לאיש זה. שנינו היינו אשמים.

אבל הוא היה אשם יותר מכולנו. הוא ניצל את אי יכולתי להתפרנס, היה בא אלנו אפילו כשהייתי בבית. לא עזרו ה- מכות שקיבל ממני. הוא ידע שלא אתן גט לאשתי. פעם אמר: "היא לא תהיה שלי, אך גם לא שלך". אז לא הבנתי למה הוא התכוון. כעת אני מבין.

טוב שהוא התאבד. אילו הלך למאסר עולם, לא היה מאריך ימים. הייתי נכנס אחריו לבית-הסוהר וגומר אותו שם.

חיפה

האישור לא הגיע

בשבוע שעבר ערכו מורדי מפא"י ה- חיפאים פשיטה אל מחוץ לתחומי עיר- הכרמל: שלושת מנהיגי המרד, שלום מוז- רו, שלום טיאנו וטומס חזינ, (העולם הזה

מוראד לא אמר נואש: הוא כתב אל נשיא המדינה, דרש בעצתו: "אנחנו מס- פיק טובים כדי לעלות לגרדום, או ללכת לש- מיר על הגבולות. אבל אין אנו טובים במידה מספקת כדי להקים משפחה בישראל".

תשובת הנשיא טרם ניתנה. במקומה קיבל מוראד השבוע צו קריאה לצאת לקירס סמי- לים. אמר מוראד: "לא אלך!"

דרכי אדם

אילנה לא חזרה

בשבוע שעבר אירע אסון, אשר לא היה כדוגמתו בישראל: אילנה גיירד נמצאה חנוקה בחדרו של אחובה, דויד רוזנבאום, כצפון תל- אביב, והוא עצמו נמצא תלוי על וו הולדון באותו חדר.

כתב העולם הזה ביקר אצל בעצה של אילנה, שמואל גיירד, ב- דירתו החדשה בחדר-יוסף ושמע מ- פיו את תיאור רקע-הטראגדיה: בלילה הנוראי לא עצמתי עין. רק לפני כמה ימים סיימתי תקופה של מעצר בית, והלכתי עם הילדים (פסה, בן 7 ולא, בת 5) להצגה ראשונה של קולנוע ברמת-גן.

ידעתי כי אשתי הלכה אל דויד רוזנבאום, כדי להגיד לו שהיחסים ביניהם מנותקים. כשחזרנו מן הקולנוע, חשכתי שהיא כבר

נרצחת גיירד ובנה

לגנוב אסור, לאהוב מותר

בבית. אבל היא טרם חזרה.

הילדים הלכו לישון. גם אני שכבתי ו- נרדמתי. כשהתעוררתי היה חושך בבית, ולא שמעתי קול אנשים בחוץ. בבית לא היה לנו שוען. רצתי לתחת-האויבוסים ה- קרובה, שם אני תמיד מסתכל בשוען. ה- שעה היתה שמים עשירה ועשירה. חכיתי ליד התחנה עד שבא האוטו האחרון. אילנה לא חזרה.

רציתי לנסוע העירה, כדי לברר מה ה- ענינים. אך לא יכולתי לעזוב את הילדים לבדם. חזרתי הביתה וחכיתי. חשבתי שהשקט של הלילה ישנע אותי. לבסוף בא הבוקר. רצתי לשכן, ביקשתי שישיגו על הילדים, ובעצמי עליתי על האוטובוס הראשון ו- נסעתי העירה.

הוא התגרד. ראשית כל רצתי למגן- דויד. חשבתי שקרה משהו. אבל שמה ש- אילנה לא נמצא ברשימה. אז רצתי אל דויד רוזנבאום הביתה. בעלת-הבית פתחה לי את הדלת וצעקה מדוע אני בא כל כך מוקדם (השעה היתה שש וחצי). ביקשתי לראות את דויד רוזנבאום באופן דחוף. היא הראתה לי את הדלת. דפקתי. איש לא ענה. פתחתי את הדלת (היא לא היתה נעו- לה) ונעמדתי בפתח.

אילנה שכבה על הספה, מולי, כאילו

רות". כי כמעט כל מסע של האוניה ה- מלחה אסונות: באחד המסעות נפל ימאי למחסן, נהרג במקום. בפעם אחרת נפל ימאי שני למחסן, שבר את חוטי-שדרתו. לאחר מס- עות אחרים חזרו ארבעה מלחי גרץ עז מר- וזות מלאות שמלות לחברותיהן, מצאו אותן נשאות.

כאשר יצאה האוניה, לפני ארבעה חודש- מ, מנמל חיפה, היו הימאים מאושרים: המטרה היתה ברמן, גרמניה, שם היתה האוניה צרי- כה להימכר, יחד עם מזל רע, לחברה יחזית. אולם חכמה להם אכזבה: החברה היוונית קנתה במפתיע את האוניה-האחת של גרץ. הנרייטה סולד. גרץ עצמה נצטחנה להפליג בכיוון בלתי-ראוי.

נפצע, ערק, אחר. גלגל המזל סבב לאחור: שניים מאנשי הצוות התפטרו, חזרו לישראל. במחצית הדרך נתקלה האוניה ב- סערה עזה. מיד לאחר-הה, בנמל פונטו דלגדה, שבר מלח כשיר את רגלו, בשעת עבודה. כשהטילה הגרץ את עוגנה בנמל בלטימור, נפל אחד המסיקים לחדר-המכונות. נפצע קשה בראשו, ובנמל גורפולק, ורגיניה, ערקו שני ימאים ושלישי אחר לחזור, שלא באשמתו.

שעות מספר לאחר שעובה גרץ אר נור- סולק, בדרכה לישראל, נתקבל מברק קצר: "המליגו לתורכיה". שני הנוסעים הישראליים שבאוניה, אשר אחד מהם נסחף בגל המזל הרע, שבר את ידו בדרתו במדרגות, ה- מלאים מרירות: הם היו צריכים להג ע אר- צה ללילה-סדר.

כאשר דרשו הנוסעים לרדת בנמל סאותה, מיצר גיברלטר, לעלות על א/ק ירושלים, שהיתה צריכה לעגון שם, השב אחד הקצינים כי ירושלים כבר עברה את המיצר. אולם המזל הרע הופיע גם הפעם: עוד בטרם הספיק הקצין לסיים את דבריו, הופיעה ירושלים במקום, צפחה צפירות-ברכה, נעלמה באופק.

השבוע, יומיים לאחר החג, הגיעה, סוף, אברהם גרץ לישראל. פני הימאים אר- רו: גורע להם כי האוניה תימכר במסע הבא.

חוק

כת האגונים

איש לא שאל את משה מרוק* (העולם הזה 906) אם הוא שייך לכת הקראים: הוא עלה על הגרדום בקהיר כיהודי.

איש לא שאל גם את דודנו של מרוק, יוסף מוראד (25), אם הוא קראי, שעה ש- כלאו אותו המצרים לעשרה חודשים על האוניה לשדור ציוני. איש לא שאל אותו זאת גם כאשר הוא עלה לישראל, בשנת 1949, התנדב לחיל הספר.

השאלה הגורלית נשאלה רק, כאשר פגש מוראד, שהשתחרר בינתיים, עבד כאורג ב- בית-החרושת התל-אביבי כיתו, בצעירה יש- ראלית, ביקש להקים משפחה. בתעודת- זהות היתה דתו רשומה כ"יהודית", אולם הוא גילה להורי תברתו את דבר השתיי- כותו לעדה הקראית. ההורים, ששמעו אי- פעם על החרם המוטל על הקראים, נבהלו, דרשו ממנו לבקש אישור מן הרבנות.

גם לא להתגייס. הרבנות סירבה לתת אישור. היפנתה את מוראד לבית-הדיון ה- רבני. הרב הראשי של העדה הספרדית, יעקב משה טוליאנו אפילו לא רצה להאזין ל- תחנוניו: "לא תוכל להתחתן עם יהודיה, וגם להתגייס לא תוכל".

* כת שנוסדה על-ידי ענן בן-דוד באר- נהריים, בשנת 765 לספירה. בניה מתנגדים לפירושי המשנה והתלמוד, מקיימים את התורה כפשוטה. כיום מרוכזים שרידי-הכת בעיקר בקרים. ברית-המועצות. היהדות ה- מסורתית הטילה חרם עליהם ועל כל יהודי שינסה להתחתן בהם.

הארץ

הוא הורעל על-ידי עדי רעל (העולם הזה).

אליהו גוטספרד, צה"ל

הרוצה להרחיק, יועיל עדותו. מועמדים בעלי השכלה תיכונית, או גבוהה, בגיל 10—30 (ידיעות אחרונות).

רות סגל, חיפה

שלא לדבר על מוסמכי גני-הילדים הממלכתיים.